

Hedmark Fylkesskogkontor

Årsberetning 1943.

Hedmark Fylkesskogråd.

Fylkesskogrådet innkalles og ledes av fylkesskogmester John Sollien, Elverum.

Medlemmer av rådet er: Forstkandidat Simon Grindalen, Elverum, formann. Forstkandidat Johan Gram, Gjesåsen, varaformann. Forstkandidat J. B. Moen, Tynset. Gårdbruker O. K. Bratberg, Ringsaker og gårdbruker Olav Thorshaug, Sander.

Varamenn er: Gårdbruker Haagen Hangaard, Ø. Rendal, skogeier Kaare Sjølie, Rena, ingeniør, Skaare Botner, Brandval, forstkandidat Jacob Koren Lund, Skotterud og gårdbruker Petter Kongsli, Romedal.

Fylkets skogmestre.

Fylkesskogmester: John Sollien, Elverum
Skogmestre: Odd Gjems, Granli
P. A. Strømseng, Tynset
Ingvar Telle, Vang pr. Hamar

Herredsskogrådene.

Herredsskogrådene innkalles og ledes av skogoppsynsmennene.

Herred	Skogoppsynsmenn	Rådsformenn
Os	O. Skurdal	Ola J. Osmoen
Tolga	—	Arne Aasen
Kvikne	K. Rønningen	Peder Granli
Tynset	—	Ola O. Steen
Folldal	H. O. Storrøsten	P. O. Nilsgaard
Alvdal	—	Olav Nyeggen
Ø. Rendal	O. Undseth	T. T. Hornseth
Y. Rendal	I. Skaneke	T. Kværnes
Sollia	A. Lien	Asbj. A. Brænd
Stor-Elvdal	P. Brobakken	G. Østmoe
Åmot	J. Kiønig	Ø. Sjølie
Engerdal	I. Sørli	S. R. Wardenær
Trysil	K. Langeng	Jon Søby
Elverum	K. A. Langdalen	E. Bull Aakrann
Våler	O. Blom Lohne	Ottar Elseth
Åsnes	J. Gram	J. Gram
Hof	H. Nylønder	B. Schellungen
Grue	J. P. Sorknes	G. Haagensen
Brandval	K. Lund	M. Skaare Botner
Vinger	G. Gjems	Ola L. Skarnes
Eidskog	I. Hellsaa	O. Nilson
S. Odal	O. Rørholt	A. Agnæss
N. Odal	K. Haagenrud	R. Bakken
Stange	O. Dybdalen	O. Melbye
Romedal	O. Thingstad	J. Kjelland Lund
Løten	H. Marken	K. Jevnaker
Vang	K. Sandvold	K. Busterud
Furnes	T. Bjørge	P. Lund
Nes	—	H. Lundstein
Ringsaker	O. Brenden	K. Solberg

Årsberetning.

1943 var for skogen et middels år. Granfrø fantes så å si ikke i fylket og også minimalt med furufrø. Det betegner i grunnen sommeren. Av nevneverdige skader kjenner man ingen. Driftsvinteren 1942/43 ble — især for søndre del av fylket — altfor kort, idet høstarbeidet i jordbruket varte til sneen kom i begynnelsen av november. Når så vinterføret gikk i midten av mars ble resultatet at den pålagte tømmerkvote umulig kunne oppfylles. Atskillig tømmer ble på grunn av føret liggende igjen i skogen. Ialt ble hogget ca. 80 % av den pålagte kvote på 1 450 000 m³. Fløtningen gikk derimot bra.

Sommerens arbeide i skogen måtte helt vies vedhogsten. Av et ekstrapålegg en fikk om å skaffe 100 000 m³ granslip og kubb ble ca. 50 % avvirket. Av den pålagte vedkvote på 330 000 famner (2×2×0,6) ble ca. 80 % hogget. Dessuten ble hogget et betydelig kvantum ved rotsalg.

Personlig synes jeg dette har godt meget bra, de mange vanskeligheter en nå har å kjempe med, tatt i betraktning.

Den største hindring har vært mangel på arbeidsfolk. Dessverre får vi ikke beholde våre flinke skogskarere for oss selv. Det er så altfor mangeartede arbeider som skal utføres i disse tider, og arbeiderne søker dithen hvor den beste fortjenesten gis. Da skogsarbeidet er et av de fysisk tyngste arbeider, og vi i skogbruket framdeles arbeider med gamle, forholdsvis lave tariffpriser, kan vi vanskelig i betalings spørsmålet konkurrere med prisene i forskjellige andre arbeidsgrener. Ikke desto mindre kan en i dag ha god fortjeneste også i skogbruket, hvis en utnytter tiden daglig som ved anleggene.

Det fraværstillegg departementet bevilget skogsarbeiderne hadde heldig innflytelse. Likeså det tillegg på tømmeret som høsten 1943 ble gitt i form av premiering for henholdsvis hogne 65 % og 90 % av den skogeierne pålagte kvote. Begge deler stimulerer skogens folk til å yte det beste.

Jeg vil også nevne at kontrollbok for skogsarbeidere ble innført høsten 1943. Herved vil arbeiderne ved rimelig arbeidsytelse kunne tildeles tilleggsrasjon av forskjellige matvarer, samt øket tobakkskvote og — de flinkeste — også en ekstra brennevinsflaske. Altsammen stimulerer til arbeid, og selv om systemet ennå ikke er finpusset, så er iallfall hensikten god, nemlig å få skaffet tilveie mest mulig av vårt dyrebare trevirke.

Til utførelse av kulturarbeider i skogen ble ytterst få ledige. Men litt ble det da gjort. Likeså fikk en „lurt“ seg til å opparbeide en del skogsveier, noe som på mange steder er av den allerstørste viktighet.

Elverum i mars 1944.

Kontorarbeidet.

I mai 1943 ble det truffet bestemmelse fra Skogdirektøren om, at fylkesskogkontoret skulle være sentralinstans for alle skoger i fylket med omsyn til hogstpålegg, arbeidsforhold, proviantforsyning, arbeidstøy, redskap og hestefor, samt transportforhold med dekking av behovet for trekk-kraft.

Kontoret fikk derved Statens skogforvaltninger og bygdealmennningene i tillegg til herredenes skogoppsyn. Det medførte en sterk økning i kontorets arbeid.

1943 innlöp til fylkeskontoret 2123 brev, og fra kontoret ble det sendt 4338 ekspedisjoner, tilsammen 6461 j.nr. eller gjennomsnitt 21 pr. dag.

Ved kontoret ble ommsatt tjenestemerker for kr. 2 939,00.

Årsberetning fra Skogrådene 1943.
Hedmark fylke.

Herred	Tømmer		Ved		Sum bruttoverdi	Kultur-avgift	Utf. kult. arb. kost.	Kulturavgift		Restanser		Skurtømmer m ³	Slip. Cell. m ³	Kubb m ³	Sulfat m ³	Spesial m ³	Innestående kultur-avgift	Disp. renter	Avvirkn. antall skogeiere
	m ³	kr.	m ³	kr.				Innbet.	Tilb. bet.	Antall skogeiere	Tilb. betalt								
Os	2000	46000	1600	36000	82000	910	21	224	21	107	704	1400	600				2205	154	106
Tolga	5000	149000	4200	90000	239000	3000	54	2341	489	159	1530	3300	1000			700	5447	58	165
Kvikne	2600	77000	700	21000	98000	1470		1469	77	12	155	900	300			1400	4590	37	74
Tynset	14200	360000	16600	286000	646000	9170	2333	9172	966			5900	7800			500	33523		305
Folldal	3900	83000	11700	89000	172000	1660	500	2900	162			1500	1700			700	8091	474	128
Alvdal	13500	321000	15000	136000	457000	6430	1600	6373	1013			6200	1300		2600	3500	25599	788	217
Ø. Rendal	21500	491000	8300	104000	595000	9810	2196	9925	2111			7200	7300		5700	1330	32550	1029	133
Y. Rendal	30100	705000	8800	105000	810000	14090	6223	12885	4132	9	943	9700	12000		4900	3400	48107	2149	69
Sollia	3900	91000	700	10000	101000	1690		1530		2	206	600	2500			850	4919	61	15
Stor-Elvdal	51000	1108000	18200	353000	1461000	22160	9107	20675	9041	23	6432	19200	28700			3100	73584	1040	72
Åmot	79100	1861000	37800	513000	2374000	37230	7438	38000	3776			34800	35400			8800	138806	3019	135
Engerdal	4900	136000	800	2000	138000	2770		2726		17	1452	1000	3900				10427	474	36
Trysil	118400	3033000	26800	305000	3338000	60660	4254	62991	7522			26600	69400		21400	960	177991	5078	337
Elverum	127000	2831000	41200	613000	3444000	56630	27494	46194	15100	70	18359	58000	54400	1500		8640	127349	4578	345
Våler	66200	1495000	19800	228000	1723000	29900	8282	25156	4044			15000	42200	800	1200	7000	74849	325	220
Åsnes	68000	1500000	25000	300000	1800000	30000	15076	21012	15076	185	69776	25000	35000	300		2600	69806	253	206
Hof	33200	694000	11700	203000	897000	17940	3241	11221	3909	13	4800	8600	23900			700	32797	374	130
Grue	89200	1989000	32000	608000	2597000	39780	12531	25722	20052	121	6052	37500	43100	4600		4000	53374	1200	225
Brandval	56400	1226000	30000	540000	1766000	24530	7900	21121	4061	22	11710	21800	32300			2300	69143	1759	150
Vinger	47200	1036000	27900	454000	1490000	20730	4173	10710	2201	264	40066	26900	9700	7200	3100	300	40338	873	163
Eidskog	73000	1558000	39800	640000	2198000	31140		9494	3231	153	21646	72500	3000	9500	1000		25799	90	282
S. Odal	60200	1385000	33300	515000	1900000	27700	16008	15684	7713	147	25522	28800	28700	700	600	1300	58135	2770	265
N. Odal	64500	1535000	8300	124000	1659000	30700		25875	2925	318	62639	12100	49100		2360	900	63918	1279	200
Stange	13300	302000	5900	88000	390000	6000		6034	1207			5600	6900		800		19792	326	130
Romedal	10000	218000	4200	52000	270000	4360	8659	3597	1383	86	4740	5400	2700	900	900	80	21929	223	124
Løten	14900	330000	5100	66000	396000	6600	1240	4781	1302	1	3000	8200	6200	500			13117	2	82
Vang	9000	195000	4500	67000	262000	3910	1658	3801	967	3	99	5400	3400			160	13950	117	166
Furnes	4500	108000	4600	41000	149000	2170		2010				4400	100				5169	168	88
Nes	7100	159000	2100	29000	188000	3760	2250	2841	474			3300	3600	100		60	12382	536	190
Ringsaker	41200	909000	8000	273000	1182000	18180		18178	2005			33300	7100			250	81542	4092	339
Fylket	1135000	25931000	454600	6891000	32822000	525080	144672	424642	114960	1712	279831	490100	523100	26100	44560	53530	1349228	33326	5097

Arealberegning for kulturarbeider etter krigen.

Etter krigen gjør en rekning med omfattende kulturarbeider i skogen. Derfor er det søkt opplysning om, hvor store arealer bør komme under kultivering etter følgende plan:

- 1 a. Hvor stort areal i dekar ialt bør tilplantes med gran?
- 1 b. Hvor meget av det under 1 a. nevnte areal bør tilplantes i den første 5-års periode etter krigens slutt?
- 2 a. Hvor stort areal i dekar ialt bør tilsåes med furu?
- 2 b. Hvor meget av det under 2 a. nevnte areal i dekar bør tilsåes i den første 5-års periode etter krigens slutt?

Nedenfor er oppgavene gjengitt for de enkelte herreder.

Herred	1 a.	1 b.	2 a.	2 b.
Os	1000	500	600	600
Tolga	1000	600	700	700
Kvikne	300	300	350	350
Tynset	500	500	1000	1000
Følldal	0	0	300	300
Alvdal	50	50	500	500
Ø. Rendal	1200	1200	14500	8000
Y. Rendal	3700	1100	23000	13000
Sollia	50	50	500	500
Stor-Elvdal	220	220	760	700
Åmot	5000	2000	25000	5000
Engerdal	20	20	280	280
Trysil	750	750	4000	4000
Elverum	500	300	10000	6000
Våler	2000	1000	10000	5000
Åsnes	1000	1000	4500	4500
Hof	2500	1000	3500	1200
Grue	3700	1000	8500	3000
Brandval	500	500	6000	6000
Vinger	2000	500	1500	1000
Eidskog	0	0	1000	1000
S. Odal	200	200	1000	750
N. Odal	1000	200	20000	5000
Stange	50	50	100	50
Romedal	6000	2000	0	0
Løten	4500	1600	800	200
Vang	300	300	50	50
Furnes	250	250	0	0
Nes	600	600	0	0
Ringsaker	1000	300	0	0
Fylket	39890	18090	138440	68680

Skogkulturarbeider i Hedmark 1943.

Herred	Antall skogeiere	Areal da.	Sådd eller plantet da	Antall planter	Kg. frø	Kostnad	Bidrag
Alvdal	3	42	42	5000	2	695,00	347,50
Ø. Rendal	2	9	9	4350		242,90	121,45
Stor-Elvdal	4	668	450		47	3366,64	1683,32
Åmot	1	160				815,64	407,82
Trysil	14	619	4		2,5	3321,99	1661,00
Elverum	18	648				2828,62	1414,33
Våler	15	663	125	20000	12,5	4529,75	2264,88
Åsnes	6	239	70	8000		1194,20	597,10
Hof	7	276	9		0,5	1157,30	578,65
Grue	23	2400	156	4000	6	8208,00	4104,00
Brandval	9	298				755,00	377,50
N. Odal	3	49	33	8175	0,5	923,68	461,84
Fylket	105	6071	898	49525	71	28038,72	14019,39

Grøftarbeider i Hedmark 1943.

Herred	Antall skogeiere	Bekk m	Grøft m	Kostnad	Bidrag
Tynset	3		1147	842,90	280,97
Ø. Rendal	1		210	105,00	35,00
Stor-Elvdal	1	804	584	893,95	297,98
Åmot	3		2525	1352,15	450,72
Trysil	7	1177	2245	1952,20	650,74
Elverum	29	14718	14706	11969,20	3989,75
Våler	6	2339	1151	1272,30	424,12
Åsnes	12	7235	2478	4632,25	1544,09
Hof	5	855	1848	1349,00	449,66
Grue	6	3968	2384	2806,15	935,38
Brandval	9	2194	1436	1444,82	481,58
S. Odal	1		162	100,60	33,53
N. Odal	6	7153	986	1686,63	562,21
Romedal	16	12484	3579	8689,50	2896,52
Løten	2		787	523,40	174,47
Vang	2	500	1561	1132,45	377,49
Ringsaker	3	278	2180	1526,80	508,93
Fylket	111	53705	39969	42279,30	14093,14

Utgifter ved Fylksskogkontoret i regnskapsåret 1942/43.

Administrasjon	kr. 6 349,16
Skogkursus på Rena	„ 3 171,49
Statsbidrag til grøfting	„ 20 401,49
„ „ kulturarbeider	„ 21 647,19

kr. 51 569,33

Arealer, masse, tilvekst, prosentisk fordeling og antall innenbyggs skogeiere i Hedmark fylke.

Herred	Total areal da.	Skogareal da.	Masse m ³	Tilvekst m ³	Til- vekst pr. da. liter	Uten- bygds da. %	Kom- mune da. %	Stat da. %	Almen- ning da. %	Innen- bygds da. %	Innen- bygds antall skog- eiere
Os	2064285	81296	1655808	55257	144	2	0	78		20	257
Tolga		77602				1,3	1	12	85,7	227	
Kvikne	1167570	11086	1673751	50618	119	1,2	0,3	0		98,5	214
Tynset	1022185	199546				9	5	3,4	82,6	420	
Folldal	1119210	78610	1629677	55621	115	12	1,7	0		86,3	189
Alvdal	937500	211000				5	2,4	2,5	91,1	228	
Sollia	436340	125630	43	0	40,5	16,5	23				
Ø. Rendal	1809490	455919	1629677	55621	115	18,4	4,5	3,6		73,5	125
Y. Rendal	1413320	659598	2622062	79746	114	52,5	2,5	21,1		23,9	48
Stor-Elvdal	1644720	982052	4153128	153206	152	29,2	8,8	4,2		57,8	101
Åmot	1322150	885868	4108364	168337	185	13,6	0,4	2,4		83,6	164
Engerdal	2207380	741110	2590359	59409	76	8	1	86		5	33
Trysil	3000140	1685860	7785622	272046	157	27	17,8	15,6		39,6	312
Elverum	1301930	845855	4342969	182676	203	15,5	2,2	3,4		78,9	772
Våler	697100	456819	3010966	125906	258	50	10	0,9		39,1	353
Åsnes	637470	466857	3572587	121378	253	32	8,8	0,4		58,8	279
Hof	422730	295702	1758552	66153	217	38,3	0	1,8		59,9	174
Grue	831180	575376	4492455	151321	251	25,6	5,5	2,4		66,5	447
Brandval	517920	366040	2699067	104748	274	33,4	0,6	1		65	178
Vinger	499230	336886	3032706	123349	357	45	4	0,8		50,2	254
Eidskog	643120	455422	3964652	167841	360	40,5	12,3	0,4		46,8	555
S. Odal	514410	345863	2748417	118925	339	10,5	0	1,2		88,3	195
N. Odal	500330	352956	2323485	111583	306	20,2	10,8	0,4		68,6	142
Stange	302430	151651	69831 2	277423	316	0,8	0	5,5	66,5	27,2	236
Romedal	431770	216012				1,8	0	2,6	88,6	7	223
Løten	404870	202117	69831 2	277423	316	14,3	0	0,8	77,9	7	209
Vang	337405	138591				0,3	0	0,3	62,2	37,2	213
Furnes	227710	81463	3720155	141852	308	1,7	0	0,1	79,2	19	290
Nes	104895	34195				0,6	0,9	0,6	I Rings.	97,9	213
Ringsaker	898190	439280	3720155	141852	308	0,6	0,6	0,4	32,2	66,1	832
Fylket	27416980	11956262	68867964	2587395	208	28,1	6,9	12,7	6,2	46,1	7996

Tvangspålegg og avvirkning i Hedmark og hele landet 1942/43.

Tømmerdriften.

	Pålegg.	Hogget.
Hedmark	1 665 875 m ³	1 407 355 m ³
Hele landet	6 300 000 „	4 190 000 „

Veddriften.

Hedmark	332 250 fv.	239 755 fv. (60 cm.)
Sør-Norge ialt	2 056 020 „	1 269 460 „